

Περιβαλλοντική Ευαισθητοποίηση: Από τη σκέψη στην πράξη

ΔΡ. ΜΑΡΙΑ ΓΚΟΥΣΙΑ ΡΙΖΟΥ

-
- Οι περιβαλλοντικές αλλαγές είναι ένα κοινωνικό αποτέλεσμα.
  - Όλοι οι άνθρωποι επηρεάζονται από τη συμπεριφορά των άλλων.

Κοινωνικό περιβάλλον- Σφαίρες επιρροής

- **Μικροσυστήματα:**
Οικογένεια, σχολείο,
φίλοι.
- **Μεσοσυστήματα:**
Αλληλεπιδράσεις
μεταξύ των
οικογενειών, του
σχολείου και των φίλων

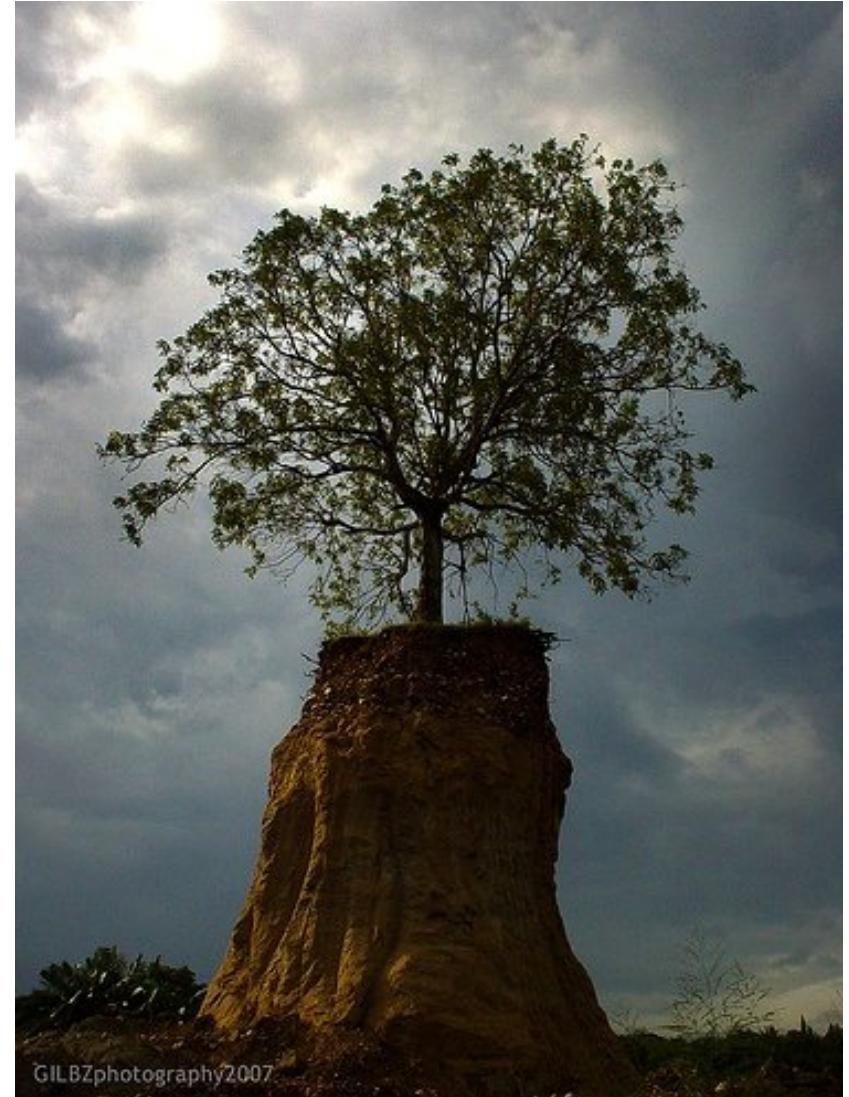

- **Εξωσυνοτήματα:**
Μέσα Μαζικής
Επικοινωνίας,
κοινωνικές δομές
- **Μακροσυνοτήματα**
Κουλτούρα

Το προφίλ των ανθρώπων σε σχέση με την αλλαγή

- 1. Τους αρέσει η ασφάλεια και οι βιώσιμες λύσεις για τη ζωή τους. Νιώθουν άνετα στο περιβάλλον τους και δεν τους αρέσουν οι γρήγορες αλλαγές.
- (Settlers)

2. Προσδιορίζουν τον εαυτό μέσα από τους άλλους. Δε σκέφτονται για το παρελθόν ή το μέλλον. Τους ενδιαφέρει μόνο το τώρα.

(Prospectors)

- **3. Έχουν την αίσθηση του εαυτού η οποία εξαρτάται από τις εσωτερικές αξίες. Αρέσκονται στην ενατένιση προς το μέλλον και την αλλαγή.**
(Pioneers)

-
- Παρότι η περιβαλλοντική γνώση θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, η σχέση της με την ανάπτυξη περιβαλλοντικής συμπεριφοράς είναι υπό διερεύνηση.
  - (Hungerford, Peyton, & Wilke, 1980 ; Arvai, Braird, 7 Campell, 2004)

Παράδειγμα

- Ενώ οκτώ στους δέκα Βρετανούς πιστεύουν ότι οι κλιματικές αλλαγές επηρεάζουν άμεσα τη ζωή τους, μόνο το 40% διαφοροποιεί τις ενέργειές του για την εξοικονόμηση ενέργειας

Η πρόθεση ως προϋπόθεση της πράξης..

- Επηρεάζεται από ατομικούς και κοινωνικούς παράγοντες, από τις στάσεις απέναντι στη συμπεριφορά και από τις κοινωνικές νόρμες.

- Οι στάσεις σχετίζονται με συγκεκριμένα αποτελέσματα τα οποία επηρεάζουν και τους άλλους
- Οι νόρμες αναφέρονται στη συμπεριφορά η οποία επιλέγεται με βάση το τι θα σκεφτούν οι άλλοι για την ίδια τη συμπεριφορά.

Τα εσωτερικά εμπόδια είναι:

- Οι νόρμες είναι κοινωνικοί κανόνες. Αποτελούν τους κοινωνικούς παράγοντες.
- Οι συνήθειες είναι ψυχολογική στρατηγική που εμποδίζει τη συνείδηση και οδηγεί σε επαναλαμβανόμενες πράξεις.
- Η πίστη για την προσωπική δυνατότητα αλλαγής.

- Οι μισοί από όσους ισχυρίζονται ότι υιοθετούν τις περιβαλλοντικές αξίες, δεν τις μετατρέπουν σε αντίστοιχη συμπεριφορά λόγω της απουσίας της περιβαλλοντικής ηθικής.
- (Sharpley, 2001, Mihalic, 2001).

- Υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των αξιών, των φιλοπεριβαλλοντικών στάσεων και της καταναλωτικής συμπεριφοράς.

- Η αλλαγή δεν μπορεί να επέλθει στα κλειστά συστήματα, αλλά σχετίζεται με την αλλαγή της κουλτούρας η οποία γίνεται αποδεκτή από έναν ικανό αριθμό ατόμων.

Τα στάδια της διαδικασίας αλλαγής (Prochaska & Velicer, 1997)

Προ-
συλλογισμός

Δράση

Παρατήρηση

Διατήρηση

Προετοιμασία

Οριστικοποίηση

Στόχος είναι..

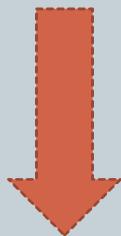

- **Να σχεδιάζουν τη ζωή τους λαμβάνοντας υπόψη το ειδικό βάρος των επιλογών τους στην προστασία του περιβάλλοντος και στις ζωές των άλλων.**

- Οι αξίες τροφοδοτούν τη σκέψη και στη συνέχεια τις επιλογές των νέων μέχρις ότου καταλήξουν στην πράξη.
- (Kotchen & Reiling, 2000)

- Κοινό στοιχείο μεταξύ των επιτυχημένων προγραμμάτων στις Ηνωμένες Πολιτείες:

Ο διευρυμένος ρόλος των εκπαιδευτικών για τη σύνδεση της σχολικής με την τοπική κοινωνία.

Τι πρέπει να κάνουμε

- Να επενδύσουμε στις σχέσεις και τη συνεργασία
- Να απευθύνουμε ξεκάθαρα περιβαλλοντικά μηνύματα
- Να βοηθήσουμε τα άτομα να πιστέψουν ότι μπορούν να γίνουν οι ίδιοι φορείς αλλαγής

Αν θέλουμε να κάνουμε τη διαφορά,

... πρέπει να δημιουργήσουμε παραδείγματα και να γεφυρώσουμε το κενό μεταξύ σκέψης και πράξης.

